

Berichten van het volgende type

- (1) Vlak voor tijd werd de derde speler van Velox uit het veld gestuurd
- (2) Gisteren is in West-Duitsland de 134ste straaljager neergestort zijn niet ongewoon, hoewel "de derde speler van Velox" niet zonder meer de derde speler van Velox is, en "de 134ste straaljager" niet zonder meer de 134ste straaljager. Maar reeksen "zonder meer" bestaan ook niet, althans niet van spelers en straaljagers. Daarmee komt de interpretatie overeen dat we met een reeks "uit het veld gestuurde spelers" en een reeks "neergestorte straaljagers" te maken hebben, waartoe de genoemde elementen respektievelijk behoren, overeenkomstig hun positie op de tijdsas van de aan de reeksvorming ten grondslag liggende gebeurtenissen.

Een bijzonderheid hierbij is het volgende:

bij "de derde speler van Velox" is de vervangbaar door 'n:

- (1a) Vlak voor tijd werd 'n derde speler van Velox uit het veld gestuurd

Deze mogelijkheid doet zich ook voor bij b.v.

- (3) Zondag heeft het Concertgebouworkest in Moskou de/'n derde uitvoering gegeven
- (4) In Hamburg is het/'n zevende lid van de BMgroep gearresteerd
- (5) In Apeldoorn is gisteren binnen veertien dagen de/'n vijfde inbraak gepleegd.

Deze substitutiemogelijkheid dient in een grammatika verantwoord te worden. Enig betekenisverschil lijkt mij op het eerste gezicht niet aanwijsbaar, en de terminologie bepaald-onbepaald schijnt hier niet toereikend.

Bovendien zal bij een grammatikale beschrijving rekening gehouden moeten worden met de op z'n minst twijfelachtige grammatikale status van zinnen als:

- (2a) Gisteren is in West-Duitsland 'n 134ste straaljager neergestort
- (6a) In Almere is dinsdag 'n 200ste kind geboren
- (7a) Vorige week heeft zich 'n 15.000ste student aangemeld.

Waarop berust deze substitutie-(on)mogelijkheid?